# DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIV. ZATURDAG den 25sten JUNY 1836. N. 26.


A°. 1836. N°. 3.

## PUBLICATIE.

*IN NAAM DES KONINGS!*

**DE GEZAGHEBBER** ad-interim over de kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

Dat wy by resolutie van Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen in dato 11 Mei dezes jaars n°. $\frac{639}{576}$, ontvangen hebben de natemeldene geinserreerde en door gemelden Heer Gouverneur Generaal gearresteerde publicatie; met magtiging om dezelve alhier in werking te brengen; wordende alzoo hierby aan de voorzeide publicatie de vereischte publiciteit gegeven, luidende dezelve als volgt:

A°. 1836. N°. 6.

### Gouvernements-Blad.

## PUBLICATIE.

*Strekkende ter opheldering en uitlegging van Artikel* 14 *der Publicatie van* 6 / 8 *December* 1832, *Gouvernements-blad No.* 14.

*IN NAAM DES KONINGS.*

DE GOUVERNEUR GENERAAL DER NEDERLANDSCHE WEST-INDISCHE BEZITTINGEN.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! doet te weten:

In overweging hebbende genomen, dat, hoezeer by art. 14 der Publicatie van 6 / 8 December 1832 (Gouvernements-blad n°. 14) is bepaald, *dat het Geregtshof der Kolonie* Suriname *in alle strafzaken by arrest zal regt spreken, voor zoo verre niet volgens de bestaande wetten het appel in criminele gedingen is toegelaten*, het Ons echter is gebleken, dat men van deze bestaande Wet onwetendheid schynt te pretenderen, immers, dat men sedert eenigen tyd zich handelingen heeft veroorloofd, welke tegen deze wetten lynregt aandruisschen.

ZOO IS HET, dat Wy, willende de onderscheidene wetsbepalingen, welke ten aanzien van dit onderwerp in de Kolonie *Suriname* bestaan, in het belang der Justitie handhaven en bevestigen, en tevens die gepretendeerde ignorantie doen ophouden,

Den Kolonialen Raad gehoord in deszelfs vergaderingen van den 12 Augustus en 3 December 1834, als mede in die van den 8 Maart 1836.

Gezien Zyner Majesteits besluit van den 6den Maart 1834 n°. 125.

Gezien Zyner Majesteits besluit van den 5den Augustus 1827 n°. 167,

Gezien de Publicatie van den Gouverneur der Kolonie *Suriname* dd. 30 / 31 October 1827. Gouvernements-blad n°. 5,

Gezien het Koninklyk besluit dd. 31 October 1835 n°. 98, waarby Wy tot het in werking brengen der navolgende bepalingen zyn gemagtigd.

Hebben goedgevonden en verstaan, zoo als Wy goedvinden en verstaan by deze.

ARTIKEL 1.

Van criminele vonnissen by het Geregtshof te *Suriname* gewezen, zal *alleen* appel kunnen worden aangeteekend, wanneer de zaken *ordinario modo* zyn beregt geworden, en alzoo op dezelve zyn toepasselyk gemaakt art. 7 of 17 van het Reglement van 10 October 1798, alhier afgekondigd by de evenvermelde Publicatie van den Gouverneur der Kolonie *Suriname*.

ART. 2.

Wanneer integendeel de zaken zyn beregt geworden naar de vormen, voorgeschreven by art. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 en 16 van genoemd Reglement, en mitsdien de publieke aanklager is geautoriseerd geworden, om tegen de beklaagden in extraordinair proces regt te vragen, zal van de in zoodanige zaken gevallen vonnissen, evenmin als van die, welke luidens artikel 4 op confessie zyn gewezen, eenig appel, reformatie, of eenigerhande provocatie worden toegelaten.

ART. 3.

Het is de regterlyke beambten (de Griffier, de Adjunct-Griffier en gezworen Klerken daaronder begrepen) verboden, om eenige akte of exploict, of eenig ander schriftuur optemaken, of te beteekenen, de strekking hebbende, om van vonnissen, gewezen in strafzaken, welke anders dan *ordinario modo* zyn beregt, eenig gewild appel te interjecteren.

Insgelyks is het aan de Advokaten en Practizyns of Procureurs verboden, hun officie te leenen tot het opmaken of beteekenen van zoodanige akten, exploicten, of schrifturen.

Aan den Gouverneur Generaal wordt voorbehouden, om, ingeval van overtreding van vorenstaand verbod, zoodanige maatregelen tegen de overtreders te nemen, als hy, na den Kolonialen Raad te hebben gehoord, noodig en met de bestaande Wetten en Reglementen bestaanbaar zal achten.

ART. 4.

In alle vonnissen in strafzaken, volgens het Reglement van 10 October 1798 op confessie of convictie by het Geregtshof in *extraordinair proces* gewezen, zal worden uitgedrukt: Regtdoende in *extraordinair proces*,

Op confessie }
Op convictie } en alzoo by arrest in het hoogste ressort.

Die arresten zullen overeenkomstig de Wet worden ten uitvoer gelegd, alware daartegen appel, provocatie of eenig ander beroep aangeteekend, als waarop de Procureur Generaal zich op geenerlei wyze zal inlaten, hetzelve moetende beschouwen als onwettig en van geene waarde.

En op dat niemand hiervan eenige onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelyke wyze worden gepubliceerd en in het Gouvernements-blad geïnsereerd.

Aldus gearresteerd alhier aan *Paramaribo*, den 12 Maart 1836, het drie en twintigste jaar van Zyner Majesteits regering.

E. L. VAN HEECKEREN.

Ter Ordonnantie van Zyne Excellentie,
De Adjunct-Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gepubliceerd aan *Paramaribo* den 1 April 1836.
De Adjunct-Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gearresteerd op Curaçao den 9 Juny 1836, het 23 Jaar van Zyner Majesteits Regering.

(w. g.) I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Ter ordonnantie,
(w. g.) H. KIKKERT,
Koloniale Secretaris ad-int.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad den dag daaropvolgende.

H. KIKKERT,
Koloniale Secretaris ad-int.

## BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 17 Juny 1836.

ALZOO de navolgende personen zich by rekwest aan den Gezaghebber ad-interim dezer kolonie vervoegd hebben met verzoek om te mogen verkrygen brieven van manumissie voor de hun in eigendom aankomende slaven, te weten:

BENJAMIN SUARES, voor den Slaaf JUAN FRANCISCO (a) FRANS;

JOGCHEM PAESCH, te Aruba, voor zyne Slavin ANNA MARTHA;

zoo is het dat de Gezaghebber ad-interim voormeld, na vooraf den Kolonialen Raad te hebben gehoord, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk die eenig regt of pretentie op de genoemde Slaven mogt sustineren op te roepen, om binnen den tyd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary aanteekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de verzochte brieven van manumissie worden verleend.

De Koloniale Secretaris ad-interim,
H. KIKKERT.

## OPROEPING.

DE belasting- en contributie-schuldigen, welke voor de Commissie ter Doleantie verschenen en wier rekeningen door dezelve aangenomen zyn, worden mits deze opgeroepen om de bedoelde rekeningen, na ondergane verandering, te komen afhalen ten kantore van den ondergeteekende, die zich alweder in de noodzakelykheid bevindt de achterstallige debiteuren aan de belastingen op eigendommen en bezittingen en op het personeel en mobilair over het verstreken eerste kwartaal d. j., als mede de contribuabelen tot instandhouding der Schuttery over dit loopend jaar aantemanen, om het door hen verschuldigde zonder eenig verder uitstel te komen voldoen; aangezien het spoedig nemen van maatregelen ter geregtelyke invordering der vervallene landspretentien, door de penurie van 's Lands kas, thans onvermydelyk is geworden.

De Koloniale Ontvanger,
C. L. VAN UYTRECHT.

Den 17 Juny 1836.

A°. 1836. N°. 4.

# PUBLICATIE.

*Houdende overgave van de waardigheid van Gezaghebber ad-interim dezer kolonie aan den HoogwelGeboren Heer R. F. Baron VAN RADERS.*

*IN NAAM DES KONINGS.*

WY Jonkheer ISAAC JOHANNES RAMMELMAN ELSEVIER Jr. Gezaghebber ad-interim van Curaçao en onderhoorige Eilanden.

Allen den genen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Dat wy by aankomst alhier op gisteren van den HoogwelGeboren Heer REINIER FREDRIK Baron VAN RADERS, Majoor Kommandant der Troepen alhier, van Zyne Excellentie den Luitenant Generaal Minister van Kolonien ontvangen hebben eene depeche in dato 27 April ll. n°. 8, houdende mededeeling dat het Zyne Majesteit den Koning, by besluit van den 31 January te voren n°. 111 behaagd heeft de waardigheid van Gezaghebber ad-interim dezer kolonie aan den voornoemden Heer Baron VAN RADERS optedragen; met uitnoodiging aan ons om by aankomst alhier van Zyn HoogwelGeboren, de gezegde waardigheid op de by diergelyke plegtigheden gebruikelyke wyze, in zyne handen te stellen.

Zoo is het dat wy, in voldoening aan de in voorzeide depeche vervatte uitnoodiging, op heden de waardigheid van Gezaghebber ad-interim dezer en onderhoorige Eilanden aan den HoogwelGeboren Heer REINIER FREDRIK Baron VAN RADERS voornoemd hebben overgegeven; met last aan allen en de eenen iegelyken, wien zulks zoude kunnen of mogen aangaan om Zyn HoogwelGeboren in die kwaliteit te erkennen, gehoorzamen en naar vereischt te eerbiedigen.

Gearresteerd op Curaçao den 23 Juny 1836, het 23 Jaar van Zyner Majesteits Regering.

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Ter ordonnantie,

H. KIKKERT,

Koloniale Secretaris ad-int.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad dato utsupra.

H. KIKKERT,

Koloniale Secretaris ad-int.

## KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 21 Juny 1836.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim over de Kolonie Curaçao en onderhoorige eilanden, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van manumissie* zyn verleend geworden, aan:

den slaaf Francisco, in eigendom aankomende Pieternella Schotborgh, Weduwe van Isaac Kikkert.

het slaven kind Arnella Nieves, aankomende Phelipi Antonio Franses.

den slaaf Guillermo Paula, toebehoord hebbende aan Adriana Elizabeth & Jannetje Geertruida Faber, te Bonaire.

de slavin Maria Eleonora, aangekomen hebbende Gerard Marten Calvo.

de slavin Maria Geertruida, door de wandeling Wilhelmina Geertruida genaamd, toebehoord hebbende aan Mathias Levy.

de slavin Anna Bernardina, toebehoord hebbende aan Adelle Delvaille.

de [illegible] Pieternella [illegible] van Isaac Kikkert.

de slavin Maria Eulalia, anders genaamd Louisa, *toebehoord hebbende* den boedel van Cathalina Ogenia Leyba.

den slaaf Cornelis, in eigendom toebehoord hebbende aan Anna Elizabeth Daal, Weduwe Jan George Schuler.

de slavin Helena Mercelina en hare kinders Joseph Josino & Bernard Bejuda, toebehoord hebbende Johannes de Pool en

de slavin Christina Catharina, bygenaamd Nency, aangekomen hebbende Adriana Webb, Weduwe van Gerardus Duyckinck.

En dat de gemanumitteerden voortaan [illegible]len heten:

Francisco Font.
Arnella Nieves Franschman.
Willem Paulus Yzerroest.
Maria Eleonora Boomstronk.
Wilhelmina Geertruida Byenkorf.
Anna Bernardina Zoffingen.
Maria Justina Schobergt.
Maria Eulalia Edelmoed.
Cornelis van Hoogwerf.
Helena Mercelina van den Keerkring.
Joseph Josino van den Keerkring.
Bernard Bejuda van den Keerkring.
Nancy Meibloem.

De Koloniale Secretaris ad-int.

H. KIKKERT.

## KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 24 Juny 1836.

OP last van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie, wordt by deze aan allen en een iegelyken, die zulks zal mogen aangaan, bekend gemaakt, dat Zyn HoogEd. Gestrenge, ter bevordering van de eenvormigheid in de Gouvernements stukken wenscht, om de aan het Gouvernement dezer kolonie te rigten rekwesten of andere geschriften, met weglating van personele titels, eenvoudiglyk aan de hoedanigheid van Gezaghebber ad-interim te adresseren.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

# BEKENDMAKING.

## KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 24 Juny 1836.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 2 July, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 15¼ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

# WAARSCHUWING.

DE waarnemer van het ambt van Procureur des Konings waarschuwt by deze [illegible] toebehoorende [illegible] den Heer J. C. Meyer, niet te herbergen, optehouden, te verschuilen of hem eenigzins in zyne voortvlugtigheid behulpzaam te zyn; zullende hy tegen al de genen, die zich zoodanige wetstrydige daden mogten veroorloven, naar alle gestrengheid der wet[illegible]

Curaçao den 24 Juny 1836.

De waarnemer voormeld,

Mr. H. W. DE QUARTEL.

# Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate Boedel Kamer alhier, aanvaard hebbende den ab-intestato en gerepudieerde Boedel van wylen Mevrouw Dewed. JOHANNES PALM Hz., zal op den 27 dezer ter Weeskamer by publieke opveiling doen verkoopen:

Eene PLANTAGIE genaamd de WATERVLIET of GEDACHTENIS; als mede een stuk gronds de LANGE TUIN, gelegen in de Oost Divisie 2de District, en eene Negerin genaamd CAROLINA.

De Weesmeester,

G. VOS Jz.

Den 16 Juny 1836.

# Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate Boedel Kamer alhier, zal op den 27 dezer ter Weeskamer by publieke opveiling doen verkoopen:

Twee HUIZEN gelegen op Pietermaai, beide in de 1ste Wyk onder Nos. 67 en 74; alsmede eenige MEUBELEN, aankomende den Boedel van wylen LOUIS GABRIEL LAGOENA.

De Weesmeester,

G. VOS Jz.

Den 16 Juny 1836.

*** *ONDERTROUWD:*

JOSEPH PRINCE,

EN

E. VAN DER LINDE HUECK.

Curaçao den 24 Juny 1836.

*** *GETROUWD:*

E. J. SLENGARDE,

*Luitenant Adjudant by het Gouvernement van Curaçao en onderhoorige Eilanden.*

EN

T. S. M. JUTTING.

Curaçao den 22 Juny 1836.

*** *GETROUWD:*

THEODORUS BONN,

*Tweede Luitenant by het Bataillon Jagers No. 27.*

EN

MARIA PENNY.

Curaçao den 22 Juny 1836.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

| | |
|---|---|
| Anna Chiquita. | Maria Juliana Bor. |
| John Goez. | Francisco Suria. |
| M. H. Lopes. | Francisco del Camillo. |
| Joseph Rodrigues. | Gysbertha LaCosta. |
| Jose Joaqn. Aranjo. | Maria de Castro. |
| J Rubling. | Theodoro Capriles. |
| Leendert Zalm. | Maria Otero Guerra. |
| Jenot de Castro. | Carlo Harse. |
| Anna Cathalina Palm. | Overmann Blohm & Co. |
| [illegible] | |

Curaçao den 24 Juny 1836.

De Commis, belast met de opgemelde directie,

C. GORSIRA.

# C U R A Ç A O.

*[illegible] in en uitgeklaard sedert onze laatste.*

INGEKLAARD—JUNY.

| | | |
|---|---|---|
| 18. | golet Grand Canal, De Bret, | Paparo |
| 20. | —— Juanita, Dominguez, | Coro |
| | —— Ursulita, Mas, | Fajardo |
| | —— Dorothea, Evertez, | Aruba |
| 21. | —— Cleopatra, Marconje, | St. Thomas |
| | boot San José, Boom, | Puerto Cabello |
| 22. | golet Maria Cathalina, Torez, | Rio Hacha |
| 23. | —— Union, Diaz, | Mayaguez |
| | —— Geertruida, Levy, | Bonaire |
| 24. | bark Generaal Borres, De Castro, | Puerto Cabello |

UITGEKLAARD—JUNY.

| | |
|---|---|
| 18. | bark Dolorez, Fernandez, |
| | golet Constitucion, Rotjes, |
| | bark Rosita, Torres, |
| | golet Candelaria, Garcia, |
| 21. | boot Estrella, Eyzaga, |
| | golet Dorothea, De Lange, |
| | —— Aurora, Jones, |
| | bark Margaritha, Brunow, |
| 23. | golet Juanita, Dominguez, |
| | —— Ursulita, Mas, |
| 24. | —— Aurora, De Veylder, |

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

*JUNY* 1836.

L. K. Maandag den 6 te 2 u. 24 m. 'smorgens.
N. M. Dingsdag den 14 te 1 u. 1 m. 'smorgens.
E. K. Woensdag den 22 te 1 u. 17 m. 'savonds.
V. M. Dingsdag den 28 te 6 u. 21 m. 'savonds.

Verleden Dingsdag den 21 dezer, is van Suriname, laatst van St. Eustatius, alhier aangekomen, Z. M. Brik de Merkuur, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant Berkhout Molenaar.

Op Woensdag Z. M. Transportschip Dordrecht, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant Koops, aan boord hebbende den HoogwelGeboren Heer R. F. Baron VAN RADERS, Majoor Kommandant der Troepen alhier en Gezaghebber *ad-interim* der Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden, hoogdeszelfs Echtgenoote en zoontje. Op den volgenden dag den 23 dezer, werd Zyn HoogwelGeboren met de gebruikelyke plegtigheden als Gezaghebber *ad-interim* der kolonie Curaçao en onderhoorige eilanden geinstalleerd.

By deze gelegenheden hebben wy Nederlandsche en Surinaamsche Couranten

ontvangen, loopende de eerste tot de dagteekening van den 2 Mei en de andere tot den 9 dezer. Tevens hebben wy Noord Amerikaansche Couranten ontvangen, loogende tot den 19 Mei.

De Europesche berigten in dezelve waren ouder dan die, welke wy regtstreeks uit Europa ontvangen hebben.

De oorlog met de indianen in Florida duurde nog voort. Wy vonden in deze Couranten berigten, dat deze indianen vele plantagien vernield en de negers gedwongen hadden om onder hen te dienen.

In Texas duurde insgelyks de oorlog voort. De Mexikanen voeren den oorlog ter dood. Zy hebben alle Texassers, die in hunne handen zyn gevallen, laten doodschieten. In de laatste der Amerikaansche Couranten staat echter een legerberigt van Generaal Houston, den opperbevelhebber der Texassersche troepen, vermeldende: dat er op den 21 April een gevecht heeft plaats gehad tusschen het Mexikaansche leger groot 1100 man en dat der Texassers groot 750, waarby het eerste leger korps geheel vernield is, en Generaal Santa Anna zelve is krygsgevangen gemaakt.

Daar wy al meermalen dergelyke leger berigten gehad hebben, die niet bevestigd zyn geworden, zoo moeten wy in nadere Amerikaansche Couranten de bevestiging hiervan afwachten.

---

De portugesche minister Campos heeft in de Cortes vergadering het voorstel gedaan om de afstammelingen der portugesche Joden, die uit Portugal gebannen waren, weer terug te roepen en hun daartoe uittelokken door het verlenen zoo wel van godsdienstige als burgerlyke vryheid. Hy zocht zyn voorstel der Cortes smakelyk te maken door te melden dat Johannes III, Koning van Portugal, zeer onstaatkundig had gehandeld de Joden uit zyn ryk te verdryven, daar zy groote rykdommen bezaten, welke zy naar Amsterdam overgebragt hebben, en dat zulk eene wet het middel zou zyn om vele ryke portugesche Joden van Amsterdam en elders terug te lokken.

Dit voorstel is echter niet doorgegaan, daar de meerderheid der Cortes dacht dat zulk eene wet nog ontydig is, wyl door de gisting en spanning, die er thans in Portugal bestaat, de Miguellisten deze wet tot voorwendsel zouden gebruiken om het gemeene volk tot opstand aantesporen.

PASSAGIERS AANGEKOMEN:

*Met Z. M. Brik de Merkuur.*

De Heer G. J. VAN SPALL, 1ste Luitenant by het Bataillon Jagers alhier en Echtgenoot, en de Heer G. C. BERCH GRAVENHORST, Med. Doctor.

*Met Z. M. Transportschip Dordrecht.*

De Heeren A. F. VAN DAALEN, Luitenant ter zee 2de klasse en MR. P. C. PRINCE.

---

## UITTREKSELS UIT UTRECHTSCHE COURANTEN.

### SPANJE.

*Parys, April* 6.—Het volgende stuk is onder de gelederen van het leger der Koningin verspreid geworden:

*Algemeene order aan het leger.*

De luitenant kolonel Don Juan Lacarto, aide-de-camp van Zyne Exc. den opperbevelhebber, is zoo even als koerier in het hoofdkwartier van Zyne Exc. aangekomen met den volgenden brief, gerigt aan den generaal-en-chef Cordova en onderteekend door den kommandant van het Britsche eskader, hetwelk op de kust van Cantabrie is gestationeerd:

*Aan boord van het Engelsche oorlogschip* CASTOR.

Santander, 24 Maart 1836.

EXCELLENTIE!

Ik haast my U te melden, dat ik zoo op het oogenblik van het Gouvernement Zr. Britsche Majesteit den last ontvang om Uwe Excellentie en de onder uw bevel staande troepen de krachtdadigste en yverigste medewerking te verleenen, ten einde te beletten dat de vestingen op deze kust, welke nog aan de Koningin Isabella II gehoorzamen, in de magt van de troepen van den Pretendent geraken, als ook om aan de rebellen die plaatsen te ontnemen, welke zich aan hunne wapenen hebben onderworpen.

Het eskader van Z. Britsche Majesteit heeft eene aanzienlyke versterking bekomen van oorlogschepen en troepen uit Engeland, met den last om al de operatien, welke Uwe Excellentie zal oorbaar achten langs deze kust te ondernemen, behulpzaam te wezen en te beschermen.

Voorts doe ik Uwe Excellentie weten dat al de vaartuigen myner regering instructien hebben ontvangen om troepen van H. M. de Koningin Isabella II aan boord te nemen en naar alle punten langs de kust te vervoeren.

Ik heb aan den Officier, die deze depeche overbrengt, alle berigten en inlichtingen medegedeeld aangaande het getal troepen, welk ieder schip aan boord kan ontvangen, en ik verzoek Uwe Excellentie de verzekering wel te willen aannemen, dat de scheepsmagt, waaruit myn eskader is zamengesteld, krachtdadig zal medewerken tot de bewegingen van het Spaansche leger, en dat ik my een persoonlyk genoegen er uit zal maken met het vervullen der wenschen, die my door Uwe Excellentie mogten worden te kennen gegeven.

Ik heb de eer, enz.

HAY,
Kapitein ter zee van Zr. Ms. oorlogschip CASTOR, en Kommandant van het op de Noordkust van Spanje gestationeerde eskader.

Aan den Generaal F. DE CORDOVA.

— De *Gaceta* van Madrid bevat het volgende artikel betreffende den inhoud van bovenstaande depeche:

De gulle, opregte en edelmoedige hulp der Engelsche natie, onze bondgenoot, doen ons met vertrouwen het eerlange einde van den burgeroorlog te gemoet zien, dat zoo vurig door alle welgezinde Spanjaarden verlangd wordt. De zeemagt van Engeland ondersteunt thans de bewegingen van ons leger, en de opstandelingen kunnen derhalve onmogelyk eenig punt op de noordelyke kust bemagtigen; zy zullen alzoo beroofd worden van de gemakkelykheid om een middel van gemeenschap daar te stellen, om eenigen onderstand te ontvangen, en om hunne bewegingen en operatien naar goedvinden te besturen. Onze troepen, terwyl zy eene krachtige en werkdadige ondersteuning vinden om hare militaire operatien te ontwikkelen, zullen tevens minder belemmerd zyn om binnenlands de opstandelingen, tot derzelver algeheele vernieling toe, te vervolgen.

Het Fransche gouvernement, van zynen kant, heeft ons wapenen en amunitie gezonden; het heeft bevel gegeven om de opstandelingen, die op Fransch grondgebied mogten wyken, aanstonds naar het binnenland te vervoeren en maatregelen genomen om alle toezendingen van wapenen en ammunitie aan den Pretendent te beletten.

Deze naauwe vereeniging van de Mogendheden, onderteekenaars van het viervoudig verbond, en derzelver sympathie voor de zaak van Isabella II, zullen aan die zaak eene zedelyke kracht byzetten, die zegevierend de onvermogende pogingen onzer vyanden zal weerstaan. Deze handelwyze der Engelsche en Fransche regeringen regtvaardigt het vertrouwen dat zy aan ons gouvernement inboezemen. Wy verklaren, zonder vrees van ons te bedriegen, dat sedert den 14 September van het vorige jaar, het traktaat van het viervoudig verbond, dank zy het gedrag onzer edelmoedige Bondgenooten, al de voordeelen heeft opgeleverd, welke men zich daarvan had beloofd, en dat het al die uitvoering heeft verkregen, welke vereischt werd door het verhevene doel, dat daarby beoogd werd.

*April* 17.—De bekende bisschop van Léon, een der voornaamste raadsheden van don *Carlos*, is gisteren te Cubzac, departement de la Gironde, gearresteerd. Hy is met valsche passen uit Engeland gekomen, en dacht door Frankryk naar Spanje te reizen. Het gouvernement hiervan verwittigd, heeft last gegeven hem terug te houden, hetwelk dan ook gebeurd is. Een ander agent van dien vorst, *Ero* genaamd, is het gelukt, de Spaansche grenzen over te komen.

*April* 23.—Men wil, dat by den bisschop van Léon belangryke papieren gevonden zyn van aanzienlyke personen in Frankryk en Engeland aan don *Carlos* geadresseerd.

*April* 27.—In de kasernen is heden morgen eene dagorder aangeplakt en voorgelezen, waarby aan de officieren, die in dienst van de Koningin van Spanje wenschen over te gaan, berigt wordt, dat zy daardoor het regt van anciënniteit en aanspraak op bevordering niet verliezen. Men zegt, dat reeds 50 officieren tot de dienst van het legioen vreemdelingen hebben geteekend.

— De Engelsche generaal Evans is den 21 met zyne divisie in St Sebastiaan getrokken, zoo dat die plaats voor eene overrompeling verzekerd is. Daar men vreest, dat Eguia een aanval op Bilboa zal doen, is Cordova den 19 April derwaarts gemarcheerd. De bende van Cabrera was den 2 April tot Burjasot, op den weg van Madrid, genaderd, doch is van daar naar Alcublas teruggeslagen.

*April* 28.—De zaak van Spanje houdt ons kabinet, ons publiek en vooral onze militairen bezig. Het *Journal au Commerce* zegt: Men verzekert, dat de tydingen, door den generaal Harispe aan den president van den raad gezonden de byeenkomst van den raad ten gevolge heeft gehad. Van den anderen kant hebben de Engelsche en Spaansche gezanten, lord Granville en de generaal Alava, zich naar den minister Thiers begeven. Men spreekt op nieuw van de bezetting van Catalonië en van de Spaansche plaatsen aan de Ebro, door een korps van 30,000 man, onder bevel van den maarschalk Clausel (die in Parys verwacht wordt.) De minister van oorlog wil den maarschalk Gerard benoemen; doch de Koning wensch deze by zich te houden. (Dit berigt van eene dadelyke tusschenkomst, verdient nadere bevestiging.)

— De *Messager* spreekt van de dagorder, welke in de kazerne is afgelezen, ten einde de officieren tot de dienst in Spanje over te halen, en zegt, dat de minister deze officieren naar het hoofdkwartier van den generaal Bernelle zal zenden, ten einde op vreemd grondgebied nieuwe korpsen te organiseren. De manschappen zoude men met kleine detachementen van onze zuidelyke afdeelingen naar Spanje zenden. "De Spanjaards, zegt de *Messager*, die belang hebben om wel onderrigt te zyn van hetgeen er voorvalt, hebben ons verzekerd, dat verscheidene dezer detachementen van het observatie-leger van den generaal Harispe reeds de grenzen zyn overgetrokken."

— Heden telt men reeds 60 officieren, die zich hebben doen inschryven, om in Spanje te gaan stryden.

— Men verneemt, dat er tusschen de Engelschen te St. Sebastiaan en de Carlisten een gevecht heeft plaats gehad. Deze zouden terug zyn geslagen en de Engelschen eene brug hebben opgeslagen, welke de nadere operatien moet verzekeren.

— Uit Londen schryft men, dat men te Portsmouth voortgaat, met troepen naar Spanje te zenden. De acht linieschepen zouden ook spoedig in zee loopen.

*Utrecht, April* 24.—Onze dagbladen van gisteren hebben de bemagtiging van Lequeitio door de Carlisten betwyfeld, en beweerd, dat daar de Christinos den 14 dat stadje nog bezet hadden, hetzelve den 12 niet kon veroverd zyn. Intusschen heeft men een legerberigt van den graaf *Eguia* uit Lequeitio van den 12 April gedagteekend, waarin hy deze overwinning bevestigt, en zegt, dat hy er vele levensmiddelen en ammunitie gevonden heeft, en eindigt: "Ik heb de lysten gevorderd der burgers en burgeressen, als ook de namen der afwezigen, en de reden van hun vertrek; die zich in de stad bevinden, moeten zich voor my vertoonen."

"*La Sentinelle des Pyrenëen* van den 16 April wil het raadsel oplossen door te verhalen, dat de Carlisten het stadje hebben ingenomen, doch door de Christinos, die zich in het fort en in de kerk verdedigden, genoodzaakt zyn geworden er weder uit te trekken. Het legerberigt van den graaf *Eguia* komt ons echter geloofbaarder voor."

*Mei* 1.—Onze byzondere brieven uit Parys van den 28 April behelzen het volgende:

"De berigten uit Spanje hebben de Spaansche fondsen doen dalen. Men zegt, dat de Christinos, die uit St. Sebastiaan getrokken zyn, om eene brug op te slaan, door de Carlisten zyn geslagen en in de grootste wanorde in de stad teruggekomen. (Men vergelyke hiermede de berigten onder Parys.)

*Londen, April* 23.—Een battaillon mariniers van 700 man, onder bevel van den Majoor *Owen*, heeft last bekomen, om terstond naar de noord-kust van Spanje te vertrekken. De ministeriële bladen melden, dat, behalve die manschap, nog meerdere detachementen mariniers derwaarts zullen gezonden worden tot hulp voor de Christino's;—dat in 't geheel omstreekt 3000 man van dat wapen ter beschikking van sir *John Hay* (die de britsche zeemagt op die kust commandeert) zullen gesteld worden;—dat men berekent, dat deze krygsmagt niet slechts genoeg zal wezen, om de kust te beschermen, maar ook om bezit te nemen van- en bezetting te leggen in de belangryke sterkten der noordelyke kust; dat eene afdeeling van het britsche legioen naar Bilbao zou marscheeren, ten einde de mariniers in het bevechten der Carlisten in die streek te ondersteunen.

*Munchen, April* 15.—Van de Italiaansche grenzen schryft men van den 11 April, dat in den Kerkelyken Staat dezer dagen weder vele Spaansche vlugtelingen zyn aangekomen; men gelooft, dat de door de Christinos voor de haven van St. Sebastiaan gemaakte gevangenen er onder zyn. Ook zyn er vele geestelyken onder, die aan den Paus zyn voorgesteld.—In Napels is men over de vlugt van den prins *van Capua* naar Engeland ontevreden. *Zyn apanage* (inkomsten) is vooreerst ingetrokken.

---

### FRANKRYK.

*Parys, April* 21.—Eene telegraphische depêche berigt, dat prins *Ferdinand van Saksen-Coburg* den 8 April, des middags, te Lissabon is aangekomen, en dat het huwelyk van H. M. de Koningin van Portugal met Z. K. H. den volgenden dag, ten 1 ure, *is gevierd.*

*April* 28.—Achttien Polen, die uit hoofde van hun gedrag, Parys verlaten moeten, vertrekken morgen van hier naar Engeland, twee naar Zwitserland, 5 naar de departementen. De overigen zyn reeds in de provincie woonachtig, en bevonden zich slechts voor eenige dagen in Parys.

— Volgens onze dagbladen, heeft de kroonprins van Beyeren te vergeefs aanzoek gedaan om de hand van de aartshertogin Therese, dochter van den aarshertog Karel, oud 20 jaren. De kroonprins van Rusland, die haar te Toplitz ontmoet heeft, had ook geen indruk op haar hart gemaakt. Thans zouden Otto, Koning van Griekenland, en de hertog van Orleans, zich beide naar Weenen begeven, om hunne opwachting by die prinses te maken.

— Den 4 Mei zullen de HH. Leconte, Vallière, Jardy en Guijonnin vóór het hof van assises verschynen, als beschuldigd, op publieke plaatsen teekenen te hebben gelegd, om de rust te verstoren. Zy hebben namelyk op de graven van *Pepin* en *Morey* bloemenkranzen nedergelegd.

---

### DUITSCHLAND.

*Weenen,* April 22.—In Krakau zullen, na het vertrek der verbondene troepen, slechts 300 man Oostenryksche infanterie achterblyven, om de stads-militie te organiseren. De Senaat heeft zelf, ter zekerheid der stad, om dien maatregel verzocht.

*Berlyn, April* 26.—Uit Krakau schryft men van den 20 April: "Heden namiddag 2 ure, zyn de Russische troepen, die het gebied der vrye stad Krakau bezet hebben en ter viering van den verjaardag des keizers van Oostenryk gisteren in de stad waren gekomen, van hier vertrokken, om naar Polen terug te keeren; ook de Pruissische troepen hebben het grondgebied van Krakau verlaten, en het infanterie bataillon als ook de 3 eskadrons kavalerie Oostenryksche troepen zyn naar Podgorce afgemarcheerd."

*Beoordeeling van een uittreksel uit de* WEEMOEDSTOONEN ENZ. *door* H. J. ABBRING, *zie pag.* 124.

"En na eene reis van 42 dagen, stapten wy te Amsterdam aan wal. Daar hoorde ik weder die krachtige taal spreken, die nog meer denkbeelden aanduidt, dan uitspreekt. Kortom ik was weder in myn vaderland, in dat land dacht ik slechts aan Curaçao om het te beklagen. In het vaderland ziet men overal edele kenmerken eener redelyke inrigting der maatschappy, terwyl in Curaçao de staat en wyziging der zamenleving in vele opzigten niets dan verwarring, zwakheid en onkunde te kennen geven."

Uit dit gezegde blykt het dan, dat de schryver den toestand der zamenleving tusschen Curaçao en het moederland vergelykende, deze vergelyking ten ongunste voor Curaçao doet uitvallen. In Holland vond hy overal menschen die eene gezonde taal spraken. Te Curacao lagen meestal de menschen in hunne gesprekken niets dan verwarring en onkunde aan den dag.

Bygevolg zyn de ingezetenen dezer kolonie in verstandelyke beschaving by die van het moederland ten achter. Om de gegrondheid of ongegrondheid van deze bewering te kunnen ontwaren, zullen wy trachten het vraagstuk optelossen of de ingezetenen van Curacao in ongunstiger omstandigheden voor verstandelyke beschaving geplaatst zyn, dan die uit het moederland; of wel de gelegenheden, die zy beiden in dit opzigt hebben, met elkander vergelyken.

Doch deze vergelyking kan zich niet bepalen tot de bevolking in massa hier en in Holland. Hier toch is de lage volksklasse uit den slavenstand afkomstig en spreekt eene taal waarin geen onderwys kan gegeven worden, zoo dat men hier van de vyftig zielen pas een scholier kan tellen, terwyl er in het moederland van de tien zielen een ter school gaat. Deze vergelyking moet zich daarom tot de hoogere klassen bepalen, die hier bestaat uit geborene Europeërs, of inboorlingen uit europesche ouders afstammende en die in huisgezinnen zyn opgevoed, waar de Nederlandsche taal wordt gesproken.

Het is eene erkende waarheid, dat de mensch door zich te verplaatsen, zich in eene gunstige gelegenheid plaatst om zyn oordeel te scherpen, zyne smaak te zuiveren en zich eene aanwinst van kennis te bezorgen.

Deze verplaatsing geeft ook stof aan onderhoud; men vindt gelegenheid om vergelykingen te maken tusschen den toestand van zyn geboorteland en dat waarin men is verplaatst. Deze vergelykingen zyn hier treffender wegens het groote kontrast tusschen de landsgesteltenis van de noordelyke gematigde luchtstreek en de tropische landen.

Bygevolg hebben de hier wonende Europeers in dit opzigt voordeel boven hunne landgenooten, die in het land zyn gebleven waar zy geboren zyn; en de inboorlingen, die hunne opvoeding buitenslands genoten hebben, hebben ditzelfde voordeel.

De ingezetenen veler kleine steden en dorpen in het moederland hebben vele voorvaderlyke wanbegrippen en vooroordeelen blyven behouden, wyl zy geen omgang en wryving aan vreemdelingen hebben; en in weerwil aller gelegenheid voor lektuur heerscht aldaar vele onkunde in land en volken kennis. Zulks merkt men bvb. als men vele welgegoede burgers over 'sryks buitenlandsche bezittingen hoort spreken. Zy denken aan Curaçao en Suriname als twee steden in de West, en zy zouden het voor waarheid aannemen als men hun eens vertelde, dat men thans een yzeren spoorweg gaat maken tusschen Curacao en Suriname, even als zulks staat te geschieden tusschen Amsterdam en Haarlem.

De opvoedings inrigtingen in de Hollandsche steden hoewel vry onvolkomen, waren echter oudtyds toch beter dan te Curacao, waar men alleen maar, zoo als in de voormalige dorpscholen in Holland het lezen, schryven en rekenen volgens eene gebrekkige leermethode onderwees, of wel ook eene vreemde taal leerde; maar het werkelyke van het onderwys, namelyk de oefening en vorming van het oordeel en het verryken van den geest met algemeene kennis, dit was geheel onbekend. Doch sedert de teruggave van het eiland aan Holland is het schoolwezen alhier op dienzelfden voet ingerigt en op gelyke hoogte gebragt als in het moederland; en de jeugd, die sedert dit tydstip op 'slands scholen is onderwezen, heeft bygevolg geen minder goed onderwys genoten, dan die in het moederland.

Er bestaat hier echter eene lokale omstandigheid, die zoo wel aan het onderwys als aan de verstandelyke beschaving in het algemeen hinderlyk is. Deze is hier de landtaal, welke op deze drie eilanden wordt gesproken.

Deze taal, die even ruw en armoedig is als die der wilde volkstammen, bvb. de taal der Guahiros op de overkust, een volk met hetwelke wy handel dryven, is niet alleen nadeelig aan de beschaving van den geest, maar ook aan de oefening en vorming der stemorganen. Wanneer men het oog heeft gevestigd op den mond van iemand, die deze taal uitspreekt, dan merkt men spoedig welke geringe inspanning de vokale spieren hebben, en men kan hieruit reeds besluiten hoe moeielyk het voor zulk een leerling is eene beschaafde taal aanteleeren. Zulks wordt ook door de ondervinding bevestigd.

Een fransch uitgewekene van St. Domingo, die aldaar president van een geregtshof was, en die hier vele jaren onderwys in zyne taal heeft gegeven, getuigde: dat de kinderen uit huisgezinnen waar het Hollandsch wordt gesproken, de uitspraak der fransche taal gemakkelyker verkregen, dan die welke van hunne jeugd af aan niets dan de landstaal gehoord hebben, hoewel de fransche taal aan beiden vreemd is.

Deze zelfde getuigenis hebben wy ook hooren afleggen van andere geboren franschen en Engelschen, die door de tegenspoeden der fortuin zich gedrongen zagen alhier onderwys in hunne taal te geven.

Moet de oplossing van dit verschynsel niet gezocht worden in de meerdere kracht en lenigheid der vokale spieren, welke organen meerdere oefening gehad hebben in het uitspreken der hollandsche taal dan in het papiement?

De studie eener taal of wetenschap geschiedt altyd ten koste der physische ontwikkeling van den mensch; de geestes inspanning, die de studie vereischt, veroorzaakt eene sterke levenskrachtvertering en maakt den mensch physisch zwakker; het veel lezen en schryven in de jeugd doet de gezigtszenuwen aan en bevordert het mioppismus of kortzigtigheid. De opvoedkundigen komen daarom overeen met aantemerken, dat de onderwyzer, die eene geoefendheid heeft gekregen om mondelings eene wetenschap voortedragen, zyne leerlingen nuttiger is, dan hy die hen altyd tot het lezen en schryven noodzaakt.

Het aanleeren eener vreemde taal is dus altyd een kwaad; wy besteden hiertoe een gedeelte van onzen tyd en levenskrachten, die wy aan de wetenschappen zouden hebben kunnen wyden; en dit alles dient slechts om dorre klanken in het geheugen te krygen, die niets bydragen tot de beschaving van den geest en de vermeerdering van kennis. In dit opzigt hebben de Franschen en Engelschen wegens de algemeenheid hunner taal een voordeel boven de Nederlanders; de christelyke jeugd boven de Israelitische, wyl deze laatste behalve de levende talen ook de hebreeuwsche moet aanleeren; en de ingezetenen van het moederland boven die van Curacao, die, van welken stand zy ook zyn mogen, toch altyd het eerst de landtaal leeren door omgang met de huisbedienden en speelmakkers, en de hollandsche taal als eene vreemde moeten aanleeren.

Om verder in de balans te brengen de omstandigheden, die den kultuur van den geest voor of nadeelig zyn, zullen wy deze opmerkingen maken.

In Holland zyn wegens de hoog geklommen weelde de kunstbehoeften zeer veel. Wil een huisvader zyn staat voeren in evenredigheid der heerschende weelde, dan moet hy van den vroegen morgen tot den laten avond werken en zwoegen, en hem blyft weinig tyds over voor de kultuur van den geest.

Hier in de kolonien zyn de natuur en kunstbehoeften minder en er blyft den mensch meerder tyd over voor oefening van het verstand.

Wy moeten hierby nog aanmerken dat arm te zyn in Holland vry wat meer is dan arm te zyn te Curacao, en dat van alle landen Curacao dat is, waar de armoede het ligst is te dragen.

Doch in het moederland is wegens de concurentie en de moeielykheid om een bestaan te krygen de prikkel om den mensch tot krachtinspanning aantezetten en hem te doen zegevieren over zyne natuurlyke traagheid ook sterker dan in de West-Indiën.

Zoo zeide de minister eens in zyn jaarlyks verslag over den toestand van 'sryks hooge scholen, dat, als hy in verhouding bragt het getal der studenten in de verschillende vakken der wetenschappen met de plaatsen tot welke zy vereischt werden, hy als dan bevond, dat hun getal te overtollig was; doch hy vergulde weer die bittere pil, door aantemerken dat, daar de kunsten en wetenschappen gedurig vorderingen maakten, de behoeften aan gestudeerde lieden ook des te grooter werd.

Er zouden nog andere opmerkingen te maken zyn, die den evenaar naar deze of gene zyde zouden doen overslaan, doch alles te zamen genomen, zal deze evenaar wel ten naasten by in het midden blyven, en de genoegens, die de zamenleving oplevert voor den beschaafden mensch, zullen hier niet minder zyn dan in het moederland.

Andere ingezetenen dezer kolonie, die eenigen tyd in het moederland verbleven waren en gelegenheid gehad hadden verscheidene plaatsen te bezoeken en met onderscheidene menschen om te gaan, legden na hunne terugkomst de getuigenis hunner gevoelens af aangaande de gesteldheid des lands en de verstandelyke en zedelyke toestand der ingezetenen:

"Wat de landsgesteldheid, de gebouwen enz. betreft, dit overtrof myne verwachting; dit is zonder voorbeeld; jammer maar dat men zoo spoedig aan dit alles gewoon raakt en dat ik het nauwelyks meer opmerkte dan toen ik het weder stond te verlaten. Wat den omgang der menschen betreft: ik vond in denzelve niet meer vermaak dan hier; intellektueler zyn zy over het algemeen niet; en het egoïsme straalt er duidelyker door dan by ons; daarenboven is alles daar zeer styf en een ieder houdt zich in zyne stulp, dat zyne wereld is, en waar men werkt als of men ze nooit zal verlaten. Wat het klimaat aangaat, zoo is de lager temperatuur aldaar zekerlyk verre verkiesselyk; doch daarentegen heeft het weerzyde de onvolkomenheid, namelyk dat lange melancholieke weêr, die menigvuldige dagen van sneeuw, hagel, regen en mist."

Lees maar eens wat Helmers hiervan zegt:

Natuur deed niets voor ons, ontnam ons zelfs haar gunst,
Al wat dit land ons toont is arbeid, vlyt en kunst.
(Dit zelfde mag ook van Curaçao gezegd worden.)

Hoe zal ik Holland in uw mist en damp en nevlen,
Die ge als een pestwalm uit uw poelen op ziet hevlen
Myn dagen eindigen?

Gehuld verborgen in het graauwe dampgewemel
De inboorling schaars aanschouwt een onbezwalkten hemel.

De schaal echter der voordeelen hoewel op verre na zoo groot niet als men op Curaçao zynde, meent, hangt echter altyd naar Holland over: het is vooral de zelfsverveling, die daar minder groot is dan op Curacao; en welk verschynsel ook hier vooral de oorzaak is van den ondergang of dood van zoo velen.

Ten slotte in weerwil aller verstrooijingen, vermakelykheden, omgang met heele en halve wyzen en verwaande gekken, vond ik my niet gelukkiger dan hier op Curaçao.



*Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.*